

[Socialministeren.]

almen karakter. Det er udvalgets opfattelse, at socialforskningen, såfremt man tilvejebringer de fornødne forskningsmuligheder, kan give betydningsfulde bidrag til en upartisk belysning af disse spørgsmål.

På grundlag af de hidtidige erfaringer og de ønsker om socialforskning, der fra forskellig side er bragt frem for udvalget, er dette ved sine videre overvejelser nået til det resultat, at en effektiv socialforskning må forudsætte, at der skabes mulighed for kontinuerlig forskning gennem et langsigtet forskningsprogram og gennem tilknytning af faste medarbejdere, der har kendskab til forskningsområderne og arbejdsmetoderne, og som har tid til at følge såvel socialpolitikken som samfundsvidenskabernes udvikling.

Der må endvidere være mulighed for i økonomisk overkommeligt omfang at imødekomme såvel aktuelt prægede forskningsønsker, der fremkommer fra offentlige og private institutioner, som forskningsopgaver, der har et bredere og længere sigte.

Det betones samtidig af udvalget, at der må tilvejebringes et nært samarbejde mellem repræsentanter for de forskellige forskningsgrene, som bør deltage i opgavernes løsning, og at der må tilstræbes en organisationsform, som på den ene side har løbende forbindelse med de organer, som arbejder med praktiske sociale problemer, og som på den anden side sikrer den forskningsfrihed og mulighed for offentliggørelse af forskningsresultater, som er en forudsætning for videnskabeligt arbejde.

Udvalget har været opmærksom på, at der er forskellige muligheder at vælge imellem ved iværksættelsen af en sådan mere omfattende socialforskning. Man kunne lade denne forskning foregå inden for hver administrationsgren for sig. Man kunne henlægge forskningen til universiteterne, eller man kunne endelig tilvejebringe et selvstændigt forskningsinstitut.

Udvalget har afvist den første mulighed med den begrundelse, at en udbygning af forskningen inden for de enkelte administrationsgrene vil indebære oprettelsen af en række forskellige små forskningscentre, hvad der er uøkonomisk og i øvrigt ikke løser de praktiske vanskeligheder, man

hidtil har lidt under. Endvidere er det fremhævet, at skiftende ministre og tjenestemænd kan have forskellig indstilling med hensyn til forskningsopgavernes art og friheden til deres løsning.

Med hensyn til muligheden for at henlægge forskningsarbejdet til universiteterne er det fra udvalgets side anført, at de omhandlede opgaver kræver et samarbejde mellem en række forskellige forskningsgrene, og at der derfor måtte organiseres et samarbejde på tværs af fakulteter og lærestole, hvilket ikke menes at passe ind i det danske universitetssystem; en sådan løsning ville endvidere fjerne forskningsarbejdet fra den nære kontakt med det praktiske arbejde på det socialpolitiske område. Yderligere ville det efter udvalgets opfattelse betyde, at det alene blev overladt til universitetslærernes skøn at afgøre, om en given forskningsopgave skulle tages op, og hvilken prioritet denne skulle have.

Udvalget har derfor foretrukket den tredje mulighed: et fritstående forskningsinstitut med tilknytning til såvel institutioner og organisationer inden for det sociale arbejde som til universiteterne. En sådan ordning svarer i princippet til opbygningen af Danmarks pædagogiske institut og byggeforskningsinstituttet. Efter udvalgets forslag skulle instituttet stå til rådighed for alle ministerier og andre organer, der har socialpolitiske opgaver, og der peges navnlig på, at det ved en sådan ordning vil være muligt at udnytte de forskellige arter af teoretisk sagkundskab, at opretholde kontakten med universiteterne og andre forskningscentre, den sociale administration, arbejdsmarkedets organisationer m. v. og at udnytte disse institutioners erfaringer og oplysninger.

Regeringen kan tiltræde udvalgets indstilling såvel med hensyn til ønsket om, at der tilvejebringes fastere rammer for den sociale forskning her i landet, som med hensyn til forslaget om, at dette sker ved oprettelse af et egentligt socialforskningsinstitut. Man deler den i betænkningen hævdede opfattelse, at der ikke, som forholdene er nu, for lovgivningsmagten, administrationen og offentligheden foreligger tilstrækkeligt materiale til belysning af de sociale ordningers funktion, deres virkning for den enkelte og deres øvrige virkninger,